

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, příspěvková organizace

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2887

Název projektu: „Učíme lépe a moderněji“

OP VK 1.4

Výukový materiál

Název DUMu: VY_12_INOVACE_29_3_Staroměstská exekuce

Číslo skupiny: 3

Autor: Mgr. Jindra Šteflová

Vzdělávací oblast/Předmět/Téma: Člověk a společnost/Dějepis/Novověk

Druh učebního materiálu: pracovní list

Metodický list: ano

Anotace: Popisování průběhu potrestání českých stavů

Ověřeno ve třídě: VII. C

Datum ověření: 31. 05. 2013

Prohlášení: Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla. Prohlašuji dále, že výše uvedený materiál jsem ověřil(a) ve výuce a provedl(a) o tom zápis do TK.

Dávám souhlas, aby moje dílo bylo dáno k dispozici veřejnosti k účelům volného užití (§30 odst. 1 zákona 121/2000 Sb.), tj. že k uvedeným účelům může být kýmkoliv zveřejňováno, používáno, upravováno a uchováváno.

Datum: 31. 05. 2013

Podpis:

Staroměstská exekuce

Odsouzenci vcházeli na pódium podle rodu, důstojenství a věku, nejprve páni, pak rytíři a nakonec měšťané. Jeden po druhém.

První vstoupil na lešení potažené černým sukem Jáchym Ondřej Šlik, donedávna ještě lužický zemský správce, teď rebel odsouzený k smrti.

Dvaapadesátiletého muže doprovázeli němečtí luteránští kazatelé a osobní sluha. S modlitební knihou v ruce přešel lešení. Pomodlil se, rozepnul za pomoci sluhy černý aksamitový plášť a poklekl na rozestřené sukno.

Jeho hlava prý se kutálela daleko nazad a proud krve vystříkl na kříž postavený na okraji pódia. Sluha položil pravici bezhlavého těla na popravčí špalek, aby kat mohl provést druhý akt exekuce. Pak přistoupilo šest černě zakuklených hrobníků, zabalili tělo do sukna, na němž předtím klečel odsouzenec, a odnesli je propadlištěm pod lešení. Dva muži v smutečních kápích zatím rozestřeli nové sukno.

Hned za Šlikem šel Václav Budovec z Budova, čtyřiasedmdesátiletý. Rytíři Kašparu Kaplíři ze Sulevic, nejstaršímu z popravených, bylo dokonce 86 let.

PaedDr. M. Sedlmayerová, Dějepis formou ukázek z krásné literatury,

FIN, Olomouc, 1995, ISBN: 80-85572-68-0, str. 115

Úkoly k textu

- 1) Dolož z textu rozdílnost stavů i při exekuci
- 2) Vyhledej jména potrestaných mužů
- 3) Kolik let bylo nejstaršímu popravenému?
- 4) Jaká událost z tohoto úryvku ti připadá naprosto zbytečná
- 5) Na základě ukázky vysvětli pojem exekuce

Řešení

- 1) Odsouzenci vcházeli na pódium podle rodu, důstojenství a věku, nejprve páni, pak rytíři a nakonec měšťané
- 2) Jáchym Ondřej Šlik, Václav Budovec z Budova, Kašpar Kaplíř ze Sulevic
- 3) 86 let
- 4) Useknutí ruky po setnutí hlavy
- 5) Příkladné potrestání, pro výstrahu ostatním

Metodický list

Název:	VY_12_INOVACE_29_3_Staroměstská exekuce
Cíl:	Popisování průběhu potrestání českých stavů
Motivace:	Frontální opakování průběhu stavovského povstání
Potřeby a materiál:	Pracovní list
Postup:	1) hlasité čtení úryvku 2) samostatná práce s textem 3) ověření správnosti řešení
Reflexe:	Diskuze nad osudem vzbouřenců i jejich rodin